

deno až při zprávě o sporu, a podařil se mu též ohledně slova nactiutrhač, ježto Metoděj D. na dotyčné schůzi napadl bývalého ministra Gustava H-a, pročež byl jím u okresního soudu v R. zažalován pro urážku na cti. Metoděj D. se ani nepokusil o provedení důkazu pravdy, a byl odsouzen za to, že urazil H-á, nebo-li, jak se na venkově říká, že mu na cti utrhal.«

Uplatňujíc zmateční důvod podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., vytýká stížnost, že tento důkaz pravdy byl nepřipustný, ježto se obvinění vztahovalo na takový trestný čin, který soud může stíhati jen k žádosti třetí osoby. Toto ustanovení chce zameziti, by soud oklikami nemohl zjistiti, že se kdo stal vinným soukromožalobním deliktem; prováděním důkazu pravdy nemá býti dotčeno právo k obžalobě oprávněného, volně rozhodovati o tom, zda chce vydati okolnosti soukromého deliktu veřejnosti soudního líčení (Finger, Strafrecht z roku 1914, II díl, str. 304). Z tohoto účelu ustanovení § 490 tr. zák. a z jeho doslovu: »který trestní soud stíhati může jen k žádosti osoby třetí«, vyplývá, že lze prováděti důkaz pravdy i soudními spisy, i svědeckými výpověďmi, vztahujícími se na soukromé delikty, jakmile tento účel přestal tím, že se k obžalobě oprávněný odhodlal koho pro soukromý delikt stíhati a vydati okolnosti soukromého deliktu veřejnosti soudního líčení. To se v souzeném případě stalo, a byl též na obžalobu Gustava H-a k soukromé obžalobě oprávněného vynesen veřejně odsuzující rozsudek. Mohl proto obžalovaný prováděti oním způsobem důkaz pravdy, a není proto zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. odůvodněn. (Podobně Ruber: Kriminalistische Fragmente GZ 1895, No 21, str. 178; Lamasch: Beleidigung 68.) Pokud stížnost s hlediska zmatku podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. napadá výklad soudu o smyslu označení obžalovaného jako »klerikálního pravdomluvky«, brojí jen nepřipustně proti zjištění soudu, že tím byl soukromý obžalobce označen jen za příslušníka strany klerikální. Totéž platí o výkladu, který se stížnost snaží dáti slovu »nactiutrhač«. Ostatně, i kdyby výklad soudu o tom, že označení »klerikální« znamená příslušnost ke straně, byl snad vadný, ježto, jak přednesl zástupce soukromého obžalobce při zrušovacím líčení, takové strany není, nebyla by stížnost odůvodněna, neboť pak by označení soukromého obžalobce jako »klerikála« bylo poukazem na jeho politické přesvědčení. Ježto přesvědčení to není ničím nečestným, nevytýkala by se mu tím se zřetelem na okolnosti souzeného případu žádná opovrhlivá vlastnost, a nebyla by tím snižována jeho vážnost ve veřejném mínění a v očích spoluobčanů.

### Čís. 4216.

Vzdal-li se jeden obžalovaný opravných prostředků, prohlásiv, že trest přijímá, nepozbývá toto prohlášení platnosti ani tím, že obhájce všech obžalovaných ihned po onom prohlášení opověděl zmateční stížnost, neuváděje, za kterého z obžalovaných.

(Rozh. ze dne 23. června 1931, Zm I 157/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného Jana E-a do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 15. ledna 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle §§ 152 a 157 tr. zák., mimo jiné z těchto

#### důvodů:

V zápise protokolu o hlavním přelíčení jest uvedeno po prohlášení rozsudku, že obžalovaný Jan E. trest přijímá, že obžalovaný Jindřich E. trest nepřijímá a že obhájce ohlašuje zmateční stížnost a žádá doručení písemného rozsudku. Po doručení opisu rozsudku provedli oba obžalovaní zmateční stížnost. Protokol o hlavním přelíčení je úředním dokladem o všech prohlášeních a tvoří podle § 271 tr. ř. plný důkaz o tom, co se za hlavního přelíčení událo. V souzeném případě jest správnost záznamu v protokolu o hlavním přelíčení, že obžalovaný Jan E. po prohlášení rozsudku výslovně trest přijal, mimo to potvrzena zprávou krajského soudu v Plzni. V tomto prohlášení obžalovaného Jana E-a, učiněném po prohlášení rozsudku, jest spatřovati vzdání se opravných prostředků, neboť přijetím trestu dal obžalovaný Jan E. určitě a jasně najevo, že uznává rozsudek i co do viny i co do trestu a že se jím necítí stížen v žádném směru (rozh. čís. 3123 sb. n. s.). Takové určité a jasné prohlášení, rovnající se vzdání se opravných prostředků, nelze později již odvolati, a nemohla jeho platnost a závaznost býti pozměněna tím, že obhájce obou obžalovaných po tomto prohlášení obžalovaného Jana E-a ihned ohlásil zmateční stížnost, neuváděje ani za koho, a že pak též obžalovaný Jan E. provedl zmateční stížnost v zákonné lhůtě. Bylo proto zmateční stížnost obžalovaného Jana E-a zamítnouti podle § 4 čís. 1 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 v neveřejné poradě, když tak neučinil již soud první stolice podle § 1 čís. 1 téhož zákona.

#### Čís. 4217.

Odpor se činí se zbraní (§ 82 tr. zák.) nejen, použil-li pachatel zbraně skutečně k útoku na vrchnostenskou osobu, nýbrž i když zbraní jen hrozil.

Pojem »zbraně«; spadá se i hůl.

Jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., nebyl-li vyměřen trest podle druhé sazby § 82 tr. zák., ač se odpor stal se zbraní.

Uplatňování tohoto zmatku veřejným obžalobcem nebrání, že nenavrhl použití oné sazby, a že v obžalobě uvedl (a rozsudek zjistil) skutkové okolnosti, podmiňující její použití, jen v důvodech.

(Rozh. ze dne 23. června 1931, Zm I 365/31.)